

**UMUMIY O‘RTA TA‘LIM MAKTABLARIDA FIZIKA TA‘LIMINING
MAQSAD VA VAZIFALARI.**

Xojiakbarova Nodiraxon Abdumutal qizi

Namangan viloyati To‘raqo‘rg‘on tumani,
12-maktab Fizika o‘qituvchisi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada umumiy o‘rta ta‘lim maktablarida fizika ta‘limining ahamiyati uning fan-texnika taraqqiyotida, ishlab chiqarish sohalari va kundalik hayotda tutgan o‘rni hamda o‘quvchilarning ta‘lim olishini davom ettirishi uchun zamin tayyorlash zarurligi bilan belgilanishi haqida so‘z yuritilgan.

Kalit so‘zlar: fizika ta‘limi, amaliy ko‘nikma, fizik manzarasi, fizik hodisalar, radio, televidenie, elektr energiyasi, aloqa vositalari.

**ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ ФИЗИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ОБЩЕЙ
СРЕДНЕЙ ШКОЛЕ.**

Ходжиакбарова Нодирахан Абдумутал кызы

Наманганской области, Туракурганского района,
12- школа, учитель физики.

Аннотация: В данной статье значение физического образования в общеобразовательной школе определяется его ролью в развитии науки и техники, производственной сферы и повседневной жизни, а также необходимостью подготовки почвы для продолжения обучения учащихся. разговорный.

Ключевые слова: физическое образование, практические навыки, физический ландшафт, физические явления, радио, телевидение, электричество, средства связи.

**GOALS AND OBJECTIVES OF PHYSICAL EDUCATION IN
GENERAL SECONDARY SCHOOL.**

Khodjiakbarova Nodirahan Abdumutal kizi

Namangan region, Turakurgan district,
12th school, physics teacher.

Abstract: In this article, the importance of physical education in a comprehensive school is determined by its role in the development of science and technology, the industrial sector and everyday life, as well as the need to prepare the ground for continuing the education of students. colloquial.

Keywords: physical education, practical skills, physical landscape, physical phenomena, radio, television, electricity, communications.

Fizika fani bizni o'rganishda atrofimizdagi dunyoni, nafaqat dunyoni, boringki butun texnologiyani qanday ishlashini tushunishga yordam beradi. Fizika bizga ijodkorlikni ifoda etishga, dunyoni yangicha ko'z bilan ko'rishga va keyin uni o'zgartirishga yordam beradigan kuchli yo'nalishlar beradigan fandır. Fizika fan sifatida o'tilgan vaqtdan boshlab fanning ma'lumotlar bazasi ko'payib katta hajmni tashkil etmoqda va u yuqori tezlikda yil sayin boyib boryapti [1].

Fizika fanini o'rganish orqali o'quvchilar tabiatning eng umumiy qonunlarini, hodisalarni o'rganib o'zlarini ilmiy dunyoqarashini shakllantiradi, fizikadan amaliy ko'nikma va malakalarga ega bo'lishadi, o'qishni davom ettirish uchun zarur bo'lgan bilimlarga ega bo'lishadi. Fizikani o'quv predmeti sifatida umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'qitilishidan maqsad o'quvchilarga bilim berish, tarbiyalash va rivojlantirishdan iboratdir. Bilim berish-bu o'quvchilar va fizik qonunlar, hodisalar, tushunchalar, olamning fizik manzarasi haqida tasavvur hosil qilishdir. Fizika o'qitish jarayonida o'quvchilarga milliy istiqlol g'oyasini singdirish, ularda vatanparvarlik, insonparvarlik, iqtisodiy, ekologik va boshqa barkamol inson uchun zarur bo'lgan tarbiyani shakllantirishdan iboratdir [2]. Fizika o'qitishning maqsadlaridan kelib

chiqqan holda umumiy o'rta ta'lim maktablarida fizika ta'limning asosiy vazifalari sifatida quyidagilar belgilangan: - o'quvchilarni fizik hodisalar, tushunchalar, kattaliklar, modellar, qonunlar, o'lchashlar, fizikaning amaldagi tatbiqlari, olamning fizik manzarasiga oid bilimlar bilan tanishtirish; - fizikadan masalalarni mustaqil ishlash, fizik hodisalarni kuzatish va ularni tushuntira bilish, ko'nikmalarini shakllantirish; - o'quvchilarni fan-texnika taraqqiyoti, fizika qonuniyatlarining amalda qo'llanilishi bilan tanishtirish; - koinot tuzilishi va undagi hodisalar haqidagi bilimlar berish orqali ilmiy dunyoqarashini rivojlantirish; - buyuk mutafakkirlarimiz va hozirgi davrdagi vatanimiz fizik olimlarining faoliyatlari bilan tanishtirish, ta'lim mazmunini tevarak atrof bilan boyitish orqali o'quvchilarni milliy ruhda tarbiyalash; - ta'lim mazmunini ijtimoiy hayot va texnika taraqqiyoti bilan bog'lash orqali o'quvchilarni ongli ravishda kasbga yo'naltirish, o'rta ta'limi muassasalarida o'qishni davom ettirishlari uchun zamin tayyorlash; - fizikaga oid asbob va uskunalardan foydalanish, sodda o'lchov va tajriba ishlarini bajarish, ularning natijalari asosida xulosalar chiqarish [3], havfsizlik qoidalariga rioya qilish malakalarini shakllantirishdan iborat. Har bir fandan birinchi darsni qay darajada tashkil etilishi va o'tkazilishi o'quvchilarning shu fanga bo'lgan qiziqishini uyg'otishda muhim o'rin tutadi. Fizika kursi, yangi ta'lim tizimi asosida tuzilgan o'quv dasturi bo'yicha, alohida o'quv predmeti sifatida VII-sinf dan boshlab o'rganiladi. Fizikadan birinchi dars —Fizika haqidal deb nomlanadi va bu darsda quyidagi 4 ta masala qaraladi: 1) Fizika nimani o'rganadi? 2) Fizik hodisalar qanday o'rganiladi? 3) Inson hayotida fizikaning ahamiyati? hamda u nimani o'rganishi haqida ma'lumot berishdan boshlanadi. Fizikani rivojlanish tarixi uning rivojlanishi jarayonida yangi paydo bo'lgan fanlar bilan o'quvchilar tanishtiriladi. Fizika tabiatning barcha qismida, kosmosda, yer ostida, atmosferada tirik organizmlarda, sodir bo'ladigan hodisalarni o'rganadi. SHu tufayli fizika tabiatning barcha sohalaridagi eng umumiy qonunlarni o'rgandi, deb gapiriladi. Tabiatdagi bir qator hodisalar sanab o'tilib, chunonchi, fizikani o'rganish modda tuzilishi, jism harakatining turlari, chaqmoq va momoqaldiraq, yorug'likning qaytish

va sinish qonunlari, aloqa vositalarining rivojlanishi, kvant fizikasining yaratilishi kabilarni tushunib olish uchun fizikani o'rganish o'ta zarurligi qayd etiladi.

Hozir texnika rivojlangan davrda yashayotganligimiz, texnikani paydo bo'lishi va rivojlanishida fizika qonunlari asos bo'lganligiga alohida urg'u berilishi kerak. SHundan so'ng, tabiatdagi fizik hodisalar qanday o'rganilishiga to'xtalib o'tiladi va ularni o'rganish bosqichlari keltiriladi: 1-bosqich. Hodisani tabiatda kuzatish. 2-bosqich. Hodisani laboratoriya sharoitida takrorlash va uni tajribalar o'tkazish yo'li bilan batafsil o'rganish. 3-bosqich. Hodisani nazariy tushuntirish. 4-bosqich. Topilgan izoxning to'g'riligini tajribada tekshirish. Keyin biror misol keltirilib, bu hodisani o'rganishning yuqoridagi 4 ta bosqichi ko'rib chiqiladi. Bu yerda o'quvchilarga tanish bo'lgan boshqa hodisalarni ko'rib chiqish ham mumkin. O'qituvchi o'quvchilarning fizika faniga bo'lgan qiziqishini uyg'otish maqsadida jismlarning harakatiga [4], Arximed kuchining namoyon bo'lishiga, suvni past temperturalarda qaynashiga, zaryadlarning o'zaro ta'siriga, oq èrug'likni ranglarga ajralishiga va boshqa fizik hodisalarga doir bir qator tajribalar ko'rsatishi maqsadga muvofiqdir. Inson haètida fizikaning ahamiyati to'g'risida gapirilganda, avvalam bor transportlar, radio, televidenie, elektr energiyasining paydo bo'lishi va rivojlanishidagi fizikaning roliga alohida e'tibor qaratilishi kerak. Fizika texnikaning asosi ekanligini ta'kidlab o'tish o'rinli bo'ladi. Endi fiziklar haqida gapirilganda, ularga xos xususiyatlar, iqtidorlik, kuzatuvchanlik, qiziquvchanlik, mehnatsevarlik xislatlari haqida fikr yuritilishi, buyuk fizik olimlarning hayoti va ijodidan lavhalar keltirib o'tish kerak bo'ladi. Eng avvalo Respublikamizdagi fizik olimlarning chunonchi, Abu Rayxon Beruniy, Abu Ali Ibn Sino, Ulug'bek, Abduraxmon Xoziy, Ar Roziy, P. Xabibullaev, R. Bekjonov, U. G'ulomov, S. Azimov qilgan ishlari, yaratgan maktablari, ularga xos xususiyatlari haqida o'quvchilarga so'zlab berish o'rinlidir [5].

Xulosa qilib aytganda Fizikani o'qitishning maqsadi, vazifalari va mazmuni davrlar o'tishi bilan kengayib borayotgani natijasida uning shakl va usullari ham takomillashib boraveradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Таълим муаммолари //Журнал. 2009-2017 йй.
2. Сергеев И.С. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие. – СПб.: Питер. Серия —Учебное пособие, 2004–316 с.
3. О‘lmasova M. Mexanika va molekulyar fizika. I-kitob. -Т.: О‘qituvchi. 2003.
4. Ғаниев А.Г., Авлиёкулов А.К., Алимардонова Г.А. —Физика I-қисм, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари учун дарслик—Тошкент: —Ўқитувчи— 2012- 400 б.
5. Mirzaxmedov B., G’ofurov N. va boshqalar. Fizika o‘qitish nazariyasi va metodikasi Toshkent-2010